

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

47

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-77-X

BRNO 2006

PD 1520/47.2006

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis, vydává Archeologický ústav Akademie věd České republiky Brno.
Peer-reviewed journal published by the Institute of Archaeology, Brno.

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Jaroslav Tejral

Výkonná redakce
Assistant Editors

Dana Gregorová, Balázs Komoróczy, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka,
Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela, Petr Škrdl

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: pv@iabrno.cz
<http://www.iabrno.cz/3cacz.htm>

KNIHOVNA AV ČR

PD 1520

47 (2006)

97220/07

07220/07

Obrázek na obálce
Cover illustration

Pekárna. Kamzík (*Rupicapra rupicapra*). Foto M. Frouz

Vychází jednou ročně/Published yearly

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-77-X

Copyright © 2006 by the Archeologický ústav AV ČR Brno, and by the authors.

Tisk/Print Bekros

Pokyny pro autory na internetové stránce
Instructions to authors on internet pages

<http://www.iabrno.cz/3calcz.htm>

9395458

a kulovitá nádoba se dvěma oušky), které se nacházely na rozhraní zánikového horizontu a vlastní výplně v ústí velké zásobní jámy. Nález můžeme datovat do mladší bolerázské fáze KNP a je ho možné interpretovat jako votivní keramické depozitum (obr. 12).

Zdeněk Čížmár

Resumé

Mašovice (Bez. Znojmo). „Pšeničné“. Trichterbecher u. Glockenbecherkultur. Siedlung u. Keramikdepot. Rettungsgrabung.

OLMOUC (k. ú. Nemilany, okr. Olomouc)

Lidická ul. KZP, KŠK. Sídliště, pohřebiště. Záchranný výzkum.

Na přelomu října a listopadu 2005 bylo v záboru stavby rekonstrukce ulice Lidické identifikováno a prozkoumáno 58 sídlištních objektů a 1 kostrový hrob. Lokalita se nachází na svahu sprašové návěje nad údolní nivou řeky Moravy v nadmořské výšce 213–215 m a můžeme ji identifikovat v mapě M 1 : 10 000, list 24-22-24, v souřadnicích Z s.č.:J s.č. – 348: 241, 350:236 mm.

V trase komunikace byly prozkoumány 4 sídlištní objekty datované do II. stupně kultury s moravskou malovanou keramikou. Z objektu 29 pochází i zlomek těla z lidské plastiky. Objevují se zde i sídlištní objekty kultury zvoncovitých pohárů. Do jedné ze zásobních jam byl druhotně pohřben skrčený skelet na levém boku s orientací V-Z s osmi drobnými bronzovými kroužky a spirálkami okolo těla.

V místě nároží ulice ležel kostrový hrob kultury se šňůrovou keramikou, který byl zčásti zničen výkopem kanalizace. V mělké oválné jámě s orientací V-Z spočíval dobře dochovaný skelet muže na pravém boku. Hrobová výbava obsahovala dvě nádoby, velký zdobený parohový knoflík, opracované kančí kly, parohový a kamenný hrot a část zvířecího skeletu umístěného pod lebkou.

Marek Kalábek

Resumé

Olomouc (Kataster Nemilany, Bez. Olomouc). Lidická Str., Glockenbecherkultur u. Schnurkeramik. Siedlung. Gräberfeld. Rettungsgrabung.

OLMOUC (k. ú. Řepčín, okr. Olomouc)

„Horní nivy“. KŠK. Sídliště. Pohřebiště. Záchranný výzkum.

V dubnu až červenci 2005 proběhla 2. etapa záchranného archeologického výzkumu polykulturní lokality na stavbě R 3508 (Slavonín – Křelov). Na lokalitě pracovně označené jako „Řepčín 1“ byly dozkoumány 4 ha intenzivně osídlené plochy (z 5 ha) s 960 sídlištními objekty (z celkového počtu 1160) a 53 hroby (z celkového počtu 55) datovanými do eneolitu, střední doby bronzové, pozdní doby římské, starší a střední doby hradištní a novověku.

Zkoumaná lokalita je situována na svah a návrší mělkého údolíčka s vodotečí otevřeného na východ do údolí řeky Moravy. Prozkoumaná část lokality má nadmořskou výšku 248–251 m a lze ji identifikovat v mapě MZ 1 : 10 000, list 24-

22-19, v souřadnicích Z s.č.:J s.č. – 26 :346, 50:348, 63: 355 a 50:359 mm.

Eneolitické fázi osídlení řadíme tři exploatačních jámy (hliníky) s nálezy keramiky pocházející z mladší fáze MMK. Druhou periodou eneolitu je pohřebiště KŠK. Zde se v na nejvyšším místě velkého přírodního amfiteátru podařilo prozkoumat 25 kostrových a žárových hrobů (z celkového počtu 27). Stavbou narušená část pohřebiště se rozkládá v nadmořské výšce 248–250 m na ploše 0,65 ha. Na pohřebišti byly zaznamenány kostrové (17), žárové (2), birituální (1) i prázdné hroby (7) s bohatou výbavou keramiky (125 ks), kamenné štipané (15 ks) a broušené industrie (13 ks), kostěné industrie (6 ks) a měděných ozdob (8 ks). V jednom případě (H 18) byli zaznamenáni tři pohřbení jedinci. Několik hrobů bylo druhotně narušeno mladšími zásobními jámami ze střední doby bronzové (3×) a v jednom případě slovanským hrobem. Dochované kosterní ostatky byly ve velmi špatném stavu, mnohdy byly zaznamenány jen korunky zubů. Orientace hrobů je rozmanitá S-J (12×), J-S (7×), SV-JZ (3×), JZ-SV (4×) a Z-V (1×) s polohou skeletu na levém boku (7×), pravém boku (4×) či seskupené na hromádce (3×).

Marek Kalábek

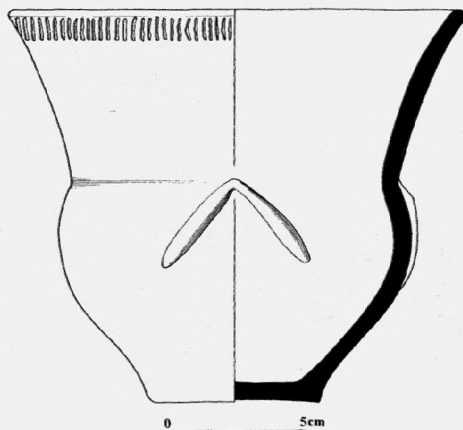
Resumé

Olomouc (Kataster Řepčín, Bez. Olomouc). „Horní nivy“. Schnurkeramik. Siedlung. Gräberfeld. Rettungsgrabung.

OLMOUC (k. ú. Slavonín, okr. Olomouc)

„Pod Vlachovým“. KNP. KKA. Sídliště. Záchranný výzkum.

V průběhu roku 2005 (leden – říjen) byl proveden záchranný archeologický výzkum při výstavbě areálu „Obchodní a zábavní park Haná – II. a III. etapa“ v Olomouci-Slavoníně. Na skrytých plochách byla prozkoumána a zdokumentována pozůstatky někdejších antropogenních aktivit. V poloze Pod Vlachovým byly stopy pravěkého osídlení poprvé zachyceny v roce 1996 při budování vodovodního přívadče, kdy došlo k narušení objektů ze závěru doby římské

Obr. 13. Olomouc-Slavonín. Nálevkovitý pohár z objektu č. 546.

Olomouc-Slavonín. Trichterbecher aus dem Objekt Nr. 546.

a z období stěhování národů (Šmíd 1999), další při budování páteřní komunikace v roce 2004 (Parma 2005).

Zkoumaná lokalita se nachází severozápadně od Slavonína. Jde o mírný svah skloněný k JV s nadmořskou výškou 230–240 m. Zkoumaná plocha sousedí na východní straně se známou archeologickou lokalitou v poloze „Horní lán“. Před zahájením prací byl prostor využíván zčásti jako orná půda, zčásti jako zahrádky a sady.

Archeologický výzkum provedený v rámci II. a III. etapy Obchodního a zábavního centra Haná ukázal, že intenzita osídlení směrem k SZ a Z se vzrůstající nadmořskou výškou pozvolna slabne, což se týká zejména osídlení z pozdní doby římské. V okolí vrstevnice 240 m, tedy ve střední části návrší, bylo odkryto osídlení z mladšího eneolitu, které patří kultuře kulovitých amfor. I v tomto případě se jednalo o několik izolovaných sídlištních jam různého charakteru (hliníky, zásobnice, sklípky) s velmi chudobným inventářem. Keramika se vyznačuje použitím drceného křemenu jako ostriva, na několika zlomcích se dochovala charakteristická výzdoba provedená otiskem šňůry. Z jednoho objektů v tomto prostoru byl vyzvednut i nálevkovitý pohár s horizontální linií kolků pod okrajem, který tvarem a výzdobou silně připomíná poháry polské proveniencce (obr. 13). Pozůstatky sídelních staveb nebyly zachyceny.

Miroslav Šmíd

Literatura

Šmíd, M. 1999: Slavonín (okr. Olomouc), *Přehled výzkumů* 39 (1995–1996), 370.

Parma, D. 2005: *Olomouc-Slavonín*. Nálezová zpráva č. j. 118/05 uložena v ÚAPP Brno.

Resumé

Olomouc (Kataster Slavonín, Bez. Olomouc). „Pod Vlakovým“. Trichterbecher- u. Kugelamphoren Kultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

OLOMOUC (k. ú. Slavonín, okr. Olomouc)

„U statku“. Eneolit. Pohřebiště. Sídliště. Záchranný výzkum.

Na této lokalitě byly, také zjištěny, mimo jiné, sídlištní objekty náležející do období eneolitu, které byly prozkoumány v horní třetině východní části zkoumané plochy nedaleko polní cesty, jenž se nachází na nejvyšším místě území určeného k výzkumu. Nedaleko eneolitických objektů byl prozkoumán jeden kostrový pohřeb – hrob H 60, v němž lidské ostatky ležely na pravém boku, ve skrčené poloze. Během výzkumu nebyly zjištěny žádné vložené milodary a hrobová jáma nebyla příliš zřetelná ani hluboká. Tento pohřeb není možné datovat, ale patrně je možná souvislost mezi hrobem H 60 a blízkými eneolitickými objekty.

Jakub Vrána

Resumé

Olomouc (Kataster Slavonín, Bez. Olomouc). „U statku“. Äneolithikum. Gräberfeld u. Siedlung. Rettungsgrabung.

OLŠANY U PROSTĚJOVA (okr. Prostějov)

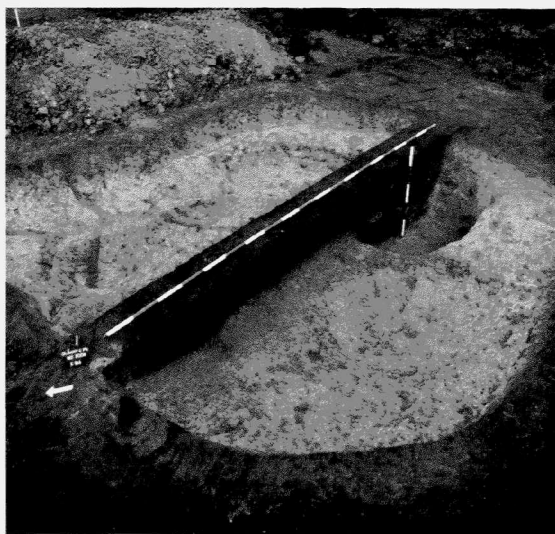
„Zlatníka“. KNP, KZP. Sídliště. Záchranný výzkum.

Postlineární osídlení plochy odkryté v roce 2005 v poloze „Zlatníka“ u Olšan na Prostějovsku (podrobná charakteristika lokality – viz. kap. Neolit) dokládá pouze větší sídlištní objekt, tzv. hliník (obr. 14), jehož výplň poskytla dosti torzovitou ukázkou z hrnčířské produkce pozdně eneolitické kultury zvoncovitých pohárů a ojedinělý fragment nádoby kultury nálevkovitých pohárů získaný jako intruze ve svrchní vrstvě jedné ze starších jam.

Pavel Fojtík

Resumé

Olšany u Prostějova (Bez. Prostějov). „Zlatníka“. Trichterbecher u. Glockenbecherkultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

Obr. 14 Olšany u Prostějova. Hliník kultury zvoncovitých pohárů (obj. 513).

Olšany u Prostějova. Lehmgrube der Glockenbecherkultur (Obj. Nr. 513).

OTROKOVICE (okr. Zlín)

„Chmelín“. JoK, mladý eneolit. Sídliště. Záchranný výzkum.

Na trase nově budované komunikace městského obchvatu při překřížení současné hlavní komunikace I/49 mezi Zlínem a Otrokovicemi východním směrem od místní části Otrokovic, Kvítkovic byl v březnu až květnu roku 2004 realizován rozsáhlý záchranný výzkum. Nálezové místo v prostoru „Chmelína“ je přesně lokalizováno na ZM 1 : 10 000, č. l. 25-31-24, od Z s.č. 146 a 175 mm (úsek SO 111) a 151 a 153 mm (úsek SO 112 – JV obchvat), od J s.č. 68 a 81 mm (SO 111) a 61 a 65 mm (SO 112). Třetí zjištěnou fází osídlení na této lokalitě představují objekty č. 516, 518 a 519, které obsahovaly keramický materiál mladoeneolitické kultury (východní polovina úseku SO 111) a v jednom případě jeden z prvních dokladů existence kultury jordanovské na jihovýchodní Moravě (mělce zahloubená sídlištní jáma č. 661 v západní části SO 111), která obsahovala početnou kolek-